

Handläggare

Samuel Svan, Maria Thöyrä, Lin-
da Melin
Telefon: 08 508 24 836

Till

Skärholmens stadsdelsnämnd

Lokala rutiner för hanteringen av bestämmelser om lex Sarah

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden antar förvaltningens förslag till lokala rutiner för hanteringen av bestämmelser om lex Sarah

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Lena Thorson
Avdelningschef, socialtjänst

Andreas Thorstensson
Avdelningschef, omsorg om äldre och funktionsnedsatta

Bakgrund

Från och med 1 juli 2011 gäller att var och en som fullgör uppgifter inom socialtjänsten, inklusive verksamheter enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Statens institutionsstyrelse samt den som bedriver enskild verksamhet ska rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande. Bestämmelsen återfinns i 14 kap 3-7 §§ socialtjänstlagen respektive 24 b-f §§ LSS.

Socialstyrelsen har i sina allmänna råd föreskrivit att den nämnd eller verksamhet som omfattas av bestämmelserna om lex Sarah ska upprätta rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa, undanröja och anmäla missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsdelsnämndens lex Sarah-ansvariga.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har i förslaget till fastställda rutiner arbetat med att skapa tydlighet i hur en rapport enligt lex Sarah ska hanteras från det att den upprättas av en medarbetare, till det att stadsdelsnämnden fattar beslut om att avsluta utredningen.

Rutinerna i korthet

Rapporteringskyldighet

Rapporteringskyldighet innebär att var och en som uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande genast ska rapportera detta till nämnden. Rapporteringskyldig är den som fullgör uppgifter inom socialtjänsten, inklusive verksamhet enligt LSS. Till detta räknas anställda, uppdragstagare, praktikanter och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program. Förtroendevalda, frivilligarbetare och familjehemsföräldrar har inte rapporteringskyldighet.

Endast missförhållanden eller risker för missförhållanden inom den egna verksamheten ska rapporteras. Ett missförhållande kan vara såväl en utförd handling som en handling som någon av försummelse underlåtit att utföra, och som har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för en enskilds liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa. För att en risk ska anses påtaglig ska det vara en uppenbar och konkret risk för att ett missförhållande enligt ovan ska inträffa. I rutinerna finns exempel på vad ett missförhållande kan vara.

Av rutinerna framgår det att rapporteringskyldigheten ska fullgöras genom att medarbetaren upprättar en rapport på avsedd blankett och sedan lämnar den till en av stadsdelens lex Sarah-ansvariga.

Skyldighet att undanröja och avhjälpa

Ett missförhållande eller påtaglig risk för ett missförhållande ska avhjälpas och undanröjas snarast när det upptäcks. Av rutinerna framgår att den medarbetare som uppmärksammar missförhållandet ska vidta de nödvändiga åtgärder som situationen kräver, att berörd enhetschef har ansvar för att bedöma om fler omedelbara åtgärder behöver vidtas samt göra en långsiktig åtgärdsplan, och att lex Sarah-ansvariga i utredningen kan föreslå ytterligare åtgärder om så krävs. Ett sådant förslag lämnas till nämnden för beslut.

Utredningsskyldighet

En rapport enligt lex Sarah ska utredas och dokumenteras. Av rutinerna framgår att utredning görs av två av stadsdelens lex Sarah-ansvariga i förening. Om jäv kan antas, d.v.s. att alla tre lex Sarah-ansvariga är berörda av det rapporterade missförhållandet, ska stadsdelsdirektören utse annan utredare. Stadsdelsnämnden fattar beslut om att avsluta utredningen.

Informationsskyldighet

Den som ska ta emot rapporter enligt lex Sarah har ett ansvar att informera de personer som omfattas av rapporteringsskyldigheten om de skyldigheter han eller hon har. Av rutinerna framgår att stadsdelens lex Sarah-ansvariga minst en gång per år ska informera berörd personal. Enhetschef ansvarar för att informera nyanställd personal om skyldigheten att rapportera missförhållanden.

Enskild verksamhet omfattas också av bestämmelserna om lex Sarah. Sådan verksamhet ansvarar själv för att ta emot och utreda rapporter. Dock ska sådan verksamhet informera den nämnd som beslutat om insatser för den enskilde. Sådan information ska tas emot av stadsdelens lex Sarah-ansvariga som i sin tur ansvarar för att stadsdelsnämnden informeras.

Enhetschef ansvarar för att göra en bedömning av vilka medarbetare som behöver informeras om en lex Sarah-rapport, samt bedöma om någon är i behov av stöd. Enhetschefen ansvarar också för att bedöma på vilket sätt den enskilde ska informeras om det rapporterade missförhållandet.

Anmälningsskyldighet

Ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande ska snarast anmälas till tillsynsmyndigheten. Enligt nuvarande delegationsordning är det nämnden som fattar sådant beslut. Lex Sarah-ansvariga utreder och föreslår nämnden att beslut om att anmäla eller inte anmäla rapporten till tillsynsmyndigheten. Om nämndens beslut inte kan inväntas kan lex Sarah-ansvariga göra anmälan och sedan få detta fastställt av nämnden.

Bilagor

- 1 Lokala rutiner för hanteringen av bestämmelserna om lex Sarah inklusive bilagor